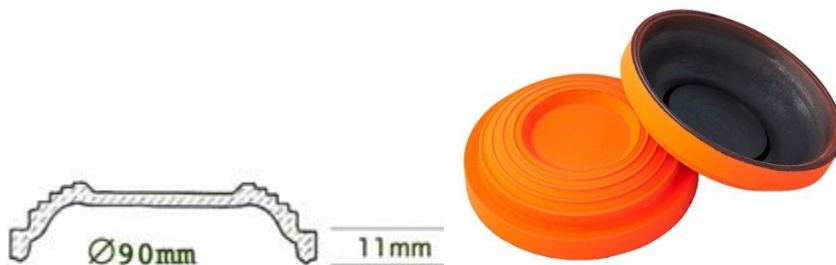

Mälarcupen SPORTING

English sporting at its best!

Detta är en helt unik originaltext författad av B. Ekberg avsedd för Mälarcupens deltagare och arrangörer. Ingenting utom bilderna är lånat från Internet.

Mirakulösa Midis

Version 1.0, 24-06-05

Mirakulösa Mididuvor - de kan vara svåra att förstå sig på för skytten, och som ofta kan förledas att tro att den ska skjutas ungefär som en standardduva. Skytten felbedömer lätt avståndet och därmed framförhållningen i och med att mididuvan är mindre än en standardduva. Det ser helt enkelt ut som att den är längre bort än vad den är.

Mididuvan kan lura den mer erfarne skytten som tar ut en framförhållning som om det vore en standard och skjuter framför. Den mindre erfarne skytten tar kanske inte ut samma långa framförhållning och kan få en bra träff om den skjuts tidigt. Skjuts den senare kan bägge missbedöma hur mycket den sjunker utefter kaststräckan. Då är det lätt att det bommas ovanför duvan.

Allt detta kan få skyttarna att klia sig i huvudet och undra vad de gör för fel.

Mididuvor är inte helt ovanliga i Mälarcupen. Det är flera klubbar som har möjlighet att använda mididuvor på tävlingar. För att använda mididuvor behövs det inte alltid en speciell kastare, det finns lösa "insticksrör" som passar i vissa standardkastares magasin eller andra konverteringssatser som passar på vanliga kastare.

Vill du som skytt veta lite mer om hur det ska dömas i ESP?

Har du en regelfråga? Skicka ett mejl till domare@skytt sport.se

Definition av kastade duvor enligt ESP-reglementet:

3.2 Lerduvorna får kastas som enkelduva, simultandubblé, halvdubblé eller skottdubblé.

...

b) En simultandubblé består av två hela lerduvor som kastas samtidigt från en eller två kastare.

c) En halvdubblé består av två hela lerduvor som kastas med samma kastbana från samma kastare i så tät följd som möjligt.

d) En skottdubblé består av två hela lerduvor där den andra lerduvan kastas först när skytten skjutit mot den första lerduvan

Det vi i dagligt tal kallar för heldubblé benämns inte så i ESP-reglementet. Där heter två samtidigt kastade duvor – simultandubblé.

Därför används ordet "simultandubblé" i stället för "heldubblé" i detta dokument.

I övriga fall när två duvor ska beskjutas av skytten så används orden "halvdubblé" och "skottdubblé" här.

Testa dig själv med dessa korta frågor!

Som deltagare i "tryck och döm"-tävlingar, vilket i stort sett alla Mälarcupstävlingar är, så förväntas du kunna döma tillsammans med de andra i ditt skjutlag enligt senaste ESP-reglementet. Här är liten quiz om domslut vid skytte i Engelsk Sporting.

FRÅGA A

Du står som skytt i skjutbås och ska skjuta fyra skottdubbléer. Du ropar ut den första skottdubblén och skjuter ett skott på första duvan men du bommar den. I stället för att skjuta på andra duvan, så skjuter du det andra skottet på första duvan en gång till. Denna gång träffar du den.

Vilket domslut är det rätta?

1. Du ska få bom/bom eftersom du inte sköt på andraduvan.
2. Du ska skjuta om hela skottdubblén, och det nya resultatet ska räknas.
3. Du ska skjuta om hela skottdubblén, och du får skjuta två skott på andraduvan men du får bommen i förstaduvan med dig.
4. Du ska få träff/bom eftersom du inte sköt på andraduvan men träffade den första.
5. Du ska skjuta om hela skottdubblén, och du får skjuta ett skott på andraduvan men du får bommen i förstaduvan med dig.

Svar nr 4 är korrekt. Du ska få TRÄFF/BOM, eftersom du träffade förstaduvan. Den andra duvan sköt du aldrig på och därför blir det bom i den.

Notera att enligt det nya ESP-reglementet är det tillåtet att skjuta två skott på förstaduvan i en skottdubblé. Det gäller för alla dubbléer (se punkt 6.4.2 i det nya reglementet).

Enligt ESP-reglementet:

3.2 Lerduvorna får kastas som enkelduva, simultandubblé, halvdubblé eller skottdubblé.

6.4.2 Om skytten bommar det första skottet i en dubblé har han rätt att skjuta även det andraskottet mot samma lerduva. Resultatet ska noteras på den första duvan och den andra noteras bom.

FRÅGA B

Du står som skytt i skjutbås och ska skjuta fyra skottdubbléer. Du ropar ut den första skottdubblén och skjuter ett skott på första duvan men du bommar den. När andraduvan kastas så går den sönder. Domaren dömer därför NY DUVA och BOM I FÖRSTA.

Du får alltså en ny skottdubblé och du vet att du måste göra ett ärligt försök att träffa den första duvan innan du kan skjuta på den andra duvan. Du skjuter på förstaduvan men missar den. Du skjuter sedan ett skott till på den, och då träffar du den.

Hur ska domaren döma?

1. Du ska få bom/bom eftersom du inte sköt på andraduvan.
2. Du ska få träff/bom eftersom du träffade förstaduvan.
3. Du ska få bom/träff eftersom du hade första bommen med dig från den ursprungliga skottdubblén.
4. Du ska skjuta om hela skottdubblén igen, och du måste skjuta ett skott på andraduvan men du får bommen i förstaduvan med dig.
5. Du ska skjuta om hela skottdubblén, och du får skjuta två skott på andraduvan men du får bommen i förstaduvan med dig.

Svar nr 1 är korrekt. Du ska få BOM/BOM eftersom du aldrig sköt på andraduvan och därför blir det bom i den. Den första duvan är redan dömd som bom, och det har du med dig till omskjutningen av den nya skottdubblén.

Notera att enligt det nya ESP-reglementet är det tillåtet att skjuta två skott på förstaduvan i en skottdubblé. Det gäller för alla dubbléer, men inte vid omskjutning vid en NY DUVA i en skottdubblé. Då ska en ny skottdubblé skjutas för att **fastställa resultatet av den andra duvan**.

Enligt ESP-reglementet:

6.4.5 Om det första skottet i en skottdubblé skjuts och den andra duvan döms NY DUVA eller skytten ej kan skjuta det andra skottet på grund av gevärs- eller ammunitionsfel ska

a) **resultatet av det första skottet räknas** och en ny skottdubblé skjutas för att **fastställa resultatet av den andra duvan.**

b) skytten måste göra ett ärligt försök att träffa första duvan innan han skjuter den andra. Om skytten tre gånger inte gör ett ärligt försök att träffa den första duvan ska den andra duvan dömas BOM.

FRÅGA C

Du står som skytt i skjutbås och ska skjuta fyra skottdubbléer. Du ropar ut den första skottdubblén men ser inte den första duvan, och du skjuter därför inte det första skottet. Du väntar in andraduvan för du tror felaktigt att du får skjuta på den. Men funktionären trycker inte ut andraduvan eftersom du inte sköt på förstaduvan, helt enligt det nya reglementet.

Vilket domslut är det rätta?

1. Du ska få bom/bom eftersom du inte sköt på förstaduvan.
2. Du ska skjuta om hela skottdubblén, och det nya resultatet ska räknas.
3. Du ska skjuta om hela skottdubblén, och du får skjuta två skott på andraduvan men du får bommen i förstaduvan med dig.
4. Du ska skjuta om på sista duvan som enkelduva men du måste bomma med första skottet och får räkna resultatet på andraduvan.
5. Du ska skjuta om hela skottdubblén och du måste skjuta första skottet på förstaduvan. Du får bom i första duvan oavsett och sedan får räkna resultatet av andra skottet på andraduvan.

Svar nr 5 är korrekt. Du ska få BOM och NY DUVA och du måste skjuta mot den första duvan i den nya skottdubblén. Sedan räknas resultatet i andraduvan. Det är alltså inte möjligt att skjuta på andraduvan i en skottdubblé utan att ha avlossat ett skott mot förstaduvan, enligt det nya ESP-reglementet. För att slippa omskjutningar är det mycket viktigt att banläggaren lägger förstaduvan så den är tydligt synbar för alla skyttar, även de äldre.

Den **andra duvan kan bara beskjas med ett skott** eftersom den duvan bara får kastas efter att första skottet skjutits (se punkt 3.2d i det nya reglementet).

Enligt ESP-reglementet:

3.2 Lerduvorna får kastas som enkelduva, simultandubblé, halvdubblé eller skottdubblé.

...

d) En skottdubblé består av två hela lerduvor där den andra lerduvan kastas först när skytten skjutit mot den första lerduvan.

6.4.6 Om det första skottet i en skottdubblé inte skjuts (av någon anledning som inte är godkänd enligt reglerna) ska

- a) den första duvan dömas BOM och en ny skottdubblé skjutas för att fastställa resultatet av den andra duvan.
- b) skytten måste göra ett ärligt försök att träffa första duvan innan han skjuter den andra. Om skytten tre gånger inte gör ett ärligt försök att träffa den första duvan ska den andra duvan dömas **BOM**.

FRÅGA D

Du står som skytt i skjutbås och ropar ut en simultandubblé. Du skjuter träff i första duvan. I andraduvan har en liten flisa gått ur efter utkastet. Du skjuter och träffar den också.

Hur ska domaren döma?

1. Domaren ska döma träff/träff eftersom du träffade båda duvorna.
2. Domaren ska döma NY DUVA, och det nya resultatet ska räknas.
3. Domaren ska döma omskjutning på sista duvan som enkelduva men du måste bomma med första skottet och du får sedan räkna resultatet på andraduvan.
4. Domaren ska döma NY DUVA och du behåller den första träffen. Du kan skjuta två skott på andraduvan om du vill.
5. Domaren ska döma NY DUVA och du måste skjuta på bägge duvorna, men du behåller den första träffen.

Svar nr 2 är korrekt. Du ska få en ny simultandubblé. Du får inte behålla någon träff eftersom det är en simultandubblé. I den nya simultandubblén får du skjuta två skott på valfri duva eller skjuta på duvorna i valfri ordning. Om bägge duvorna träffas med ett skott ska det räknas som träff/träff. Dessa regler gäller för både halvdubblé och simultandubblé.

Enligt ESP-reglementet:

6.3.5 En duva ska förklaras NY DUVA och en ny duva ska beordras vare sig skytten skjutit eller ej då:

a) en trasig duva kastas

...

e) endera duvan i en dubblé är ej regelrätt.

6.4.1 På en simultandubblé och halvdubblé får skytten själv välja vilken duva som ska skjutas först. Träffar skytten båda duvorna med ett skott ska dubblén dömas TRÄFF/TRÄFF.

6.4.2 Om skytten bommar det första skottet i en dubblé har han rätt att skjuta även det andra skottet mot samma lerduva. Resultatet ska noteras på den första duvan och den andra noteras bom.

FRÅGA E

Du har står som skytt i skjutbås och ropar ut en skottdubblé. Du skjuter träff i båda duvorna. Du skjuter med en halvautomat godkänd för jakt som du får i två patroner i magasinet. Skjutlaget upptäcker detta när du skjuter sista skottdubblén på stationen.

Vad ska/kan hända?

1. Du ska få träff/träff i sista dubblén eftersom du träffade båda duvorna.
2. Du kan få skjuta om dubblén om du garanterat bara laddar med ett skott i magasinet.
3. Du kan tvingas skjuta om hela den stationen om du garanterat bara laddar med ett skott i magasinet, varje gång.
4. Du ska få samtliga skott avlossade med geväret förklarade som bommade och juryn kan dessutom besluta att du ska bli diskvalificerad från hela tävlingen.
5. Du får bom/bom i sista dubblén oavsett om du träffat eller inte.

Svar nr 4 är korrekt. Om skytten (du) kan anses vara medveten om att det går att ladda med två skott i magasinet så kan juryn besluta om diskvalificering.

Enligt ESP-reglementet:

6.5.5 Om en tävlande använder gevär eller ammunition som ej är i enlighet med reglerna p 4.2 och 4.3 ska **samtliga skott** avlossade med geväret eller ammunitionen förklaras **som bommade**. Om juryn finner att skytten har begått felet avsiktligt kan han uteslutas ur tävlingen.

Du som planerar att arrangera en sporting-tävling med en eller flera mididuvor, läs gärna denna text.

Här följer en diskussion med kommentarer angående banläggning av mididuvor, avsedd för tävlingsarrangörer.

En allmän rekommendation är att när sportingduvor (rabbit i luften, battue, mini och midi) används så kan banläggaren gärna tydligt förklara på stationen att det är andra duvor än standardduvor som används där, t ex en midi i första duvan på en skottdubblé. Ett sätt kan vara att skriva det på stationen, ett annat kan vara att lägga fram eller klistra upp duvorna på en skiva så skytten ser att det är avvikande duvor som används. Det kan vara så att vissa skyttar vet om vilka duvor som används och andra inte, och då blir det inte helt rättvist.

Mididuvan är 2 cm mindre i diameter än en standardduva. Det låter inte som så stor skillnad, men det är just det som är det luriga med den. Skytten kan lätt missta sig och tro att det är en standardduva som kastas ut. Skytten tycker att han skjuter precis som vanligt, men ingenting händer. Olika justeringar i framförhållning ger inga resultat. Ofta är förklaringen till detta att skytten följer mididuvans linje på samma sätt som för en standardduva, utan att kompensera för midins mycket kraftigare nedåtgående linje. Det lägger skytten inte alltid

märke till, utan skjuter efter den i en mycket rakare linje än den i verkligheten tar. Mididuvan sjunker mycket mer än en standardduva för den har inte samma bärighet i luften.

Mididuvan betar sig också annorlunda än standardduva när den kastas. Det beror främst på följande orsaker.

Eftersom den **väger mindre**, så kan mididuvan vara snabbare i utkastet än en standardduva vid samma uppspanning av kastarmsfjädern. Den behåller farten bra men då den har en mindre diameter och därmed en **mindre bärande luftkudde**, så felbedömer skytten lätt duvans linje för den sjunker snabbare och kraftigare än förväntat.

Den har visserligen ett ganska litet vindfång och kan vara relativt stabil i vinden nära kastaren, men eftersom den är ganska lätt kan den till synes plötsligt **påverkas av vindpustar** när den tappar lite fart. I turbulent vind kan den liksom snabbt "hoppa eller guppa, uppåt och neråt" vilket gör det svårt för skytten att hålla linjen.

Eftersom mididuvan har en liten bäryta och luftkudde kan den ganska enkelt fås att "curla" tredimensionellt nedåt genom att den kastas från ett lutande kastbord.

Mididuvan kan också upplevas som **relativt hårdskjuten**. Mididuvan har alltid **mindre träffyta** jämfört med en likadant kastad standardduva, så den träffas jämförelsevis av färre hagel. Samtidigt har midin närapå samma godstjocklek som en standard vilket gör den ganska **kompakt och hård**. Eftersom den sjunker kraftigt så träffas den snarast på den hårdare översidan (sett utifrån haglens anslag) än på den svagare undersidan, om den kastas som en sidoduva.

Det finns fler varianter av mindre lerduvor, de kallas miniduvor och kan vara 7 cm eller 6 cm i diameter. De tas inte upp här i denna text mer än med följande kommentarer; de är ännu svårare att se; de är ännu lättare att felbedömas i framförhållningen; de har ännu mindre bärkraft och sjunker därför kraftigare trots att de kan vara snabbare i utkastet; de kan vara ännu mer hårdskjutna på långa håll.

Ett trick som en banläggare kan göra med mididuvor men som sällan uppskattas av skyttarna, är att lägga en mididuva och en standardduva i någon typ av dubblé och på ett sådant sett att de ser närapå lika stora ut från skyttens position. Läggs de dessutom med olika vinkel och fart och på ett sätt som gör att skytten inte kan avgöra vilken duva som är vilken, så blir skyttet mycket svårt. Dylig banläggning avråds det bestämt för i Mälarcupen.

Eftersom mididuvan kan vara svår att se så bör den inte läggas som en ren kantduva, den ska helst visa lite sida. Precis som battueduvan bör mididuvan inte läggas som andraduva i en skottdubblé, då den också kan vara svår att se eller hitta med blicken. Undantag till denna regel finns, t ex om den läggs så den visar mycket undersida mot klar himmel och inte är för långt bort samt har en bra flygtid så skytten hinner uppfatta den. Underifrån är den heller inte särskilt hårdskjuten.

Tänk på att när mididuvan läggs som förstaduva i en skottdubblé att den måste göras tydligt synbar för alla skyttar, annars kan den situation som beskrivs i fråga C uppstå.

Om skytten fortfarande inte kan se den första duvan så kan man hamna i att alla fyra skottdubbléer måste dömas BOM/BOM, och då efter ett stort antal omskjutningar. Är det flera skyttar som inte kan se den första duvan alls i en sådan skottdubblé så kan tävlingen bli en katastrof, inte bara för de berörda skyttarna. Då kan tidsåtgången för alla omskjutningarna

bli stor med omfattande köbildning till stationen som resultat! Även om juryn kommer fram till att duvan måste ändras, så är situationen ett faktum.

Därför är det mycket viktigt att banläggaren säkerställer att skyttarna kan se förstaduvan i varje skottdubblé.

Detta med synbarheten gäller naturligtvis inte bara mididuvan utan för alla typer av duvor.

Bra lagda mididuvor med lagom stor utmaning är både roliga och intressanta för skyttarna. Beaktas **synbarheten, vindkänsligheten** och **avståndet** när mididuvan används i Mälarcupen kan den ge tävlingen en uppskattad variation från skyttet på de rena standardduvorna.

För Mälarcupen, nedtecknat av Bertil Ekberg